

2011
Any
Internacional
dels
boscos

Imatge: Jardí dels Paisatges Mediterranis. CEACV

Butlletí informatiu del Centre d'educació
ambiental de la Comunitat Valenciana

NÚM. 6. QUADRIMESTRAL ceacv@gva.es

BUTLLETÍ INFORMATIU DEL CENTRE D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA

NÚM. 6 QUADRIMESTRAL
EQUIP D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DEL CEACV

SUMARI

1. LA RESSENYA LITERÀRIA3
2. EL WEB DESTACAT5
3. ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL D'ALTRES ENTITATS.....7
4. LES BONES PRÀCTIQUES AMBIENTALS.....9
5. CONEIX EL CEACV 11
6. ACTIVITATS DEL CEACV..... 13
7. CONGRES I PREMIS DE CLIMÀNTICA PER A ESTUDIANTS 14
8. JORNADA "GESTIÓ AMBIENTAL I ESEA" 15
9. CENTRE DE DOCUMENTACIÓ DEL CEACV 18
10. NOVETATS REBUDES AL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ DEL CEACV 19

LA RESSENYA LITERÀRIA

LOS BOSQUES IBÉRICOS. UNA INTERPRETACIÓN GEOBOTÁNICA.

UN RECORREGUT IBÈRIC ENTRE ARBRES

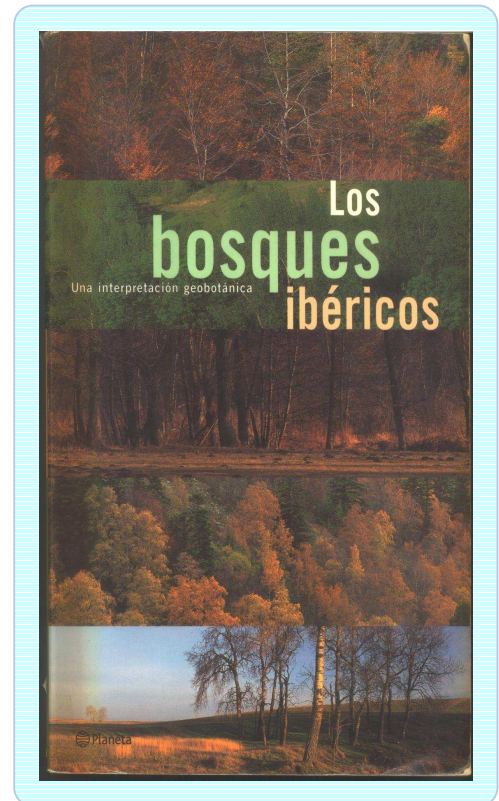
Margarita Costa Tenorio, Carlos Moras Juaristi i Helios Sainz Ollero (editors).

PLANETA. Barcelona. 2005. 597 pàgines.

Recorde que un professor de ciències naturals fa ja molts anys, quan cursava cinqué de l'extinta educació general bàsica, ens explicava aquella història en què un esquirol era capaç de creuar la península Ibèrica de nord a sud i d'est a oest botant d'arbre en arbre i sense arribar a tocar el sòl, atesa la gran riquesa forestal de les terres ibèriques. El que no ens va contar aquell professor, era per damunt de quins arbres botava l'esquirol, ni a través de quins boscos viatjava aquest xicotet rosegador.

Anys després vaig començar a interessar-me pel món de la botànica i vaig anar descobrint les diverses espècies arbòries que jalonen les nostres muntanyes, voregen els rius i llacs, enfilen per tallats i penya-segats, arriben a la vora del mar o creixen quasi en soledat en extensos erms, nombroses i versàtils, diverses i totes belles.

Sense cap dubte, la millor opció és conèixer aquestes espècies al seu medi, poder descobrir com s'agrupen, com formen aquestes comunitats vitals que denominem boscos, moltes vegades desconeguts pròxims, però bàsics per al nostre benestar.

No és desconegut que a poc a poc la consciència social sobre la necessitat de protegir i cuidar els boscos ha anat augmentat els últims anys (tot i que cal que encara s'incremente molt més), un altre aspecte molt diferent és que el coneixement sobre els boscos (com són, com funcionen, les seues característiques, etc.) ho haja fet també.

Donar a conèixer els nostres boscos és una tasca que han de realitzar educadors ambientals, guies monitors d'espais naturals, professors i educadors, però també científics i investigadors que treballen en l'ampli camp de la botànica.

El llibre que ací comentem pretén ser un element de difusió sobre la diversitat dels boscos, alhora que un material de consulta per a tècnics i professionals que efectuen la seua tasca en l'àmbit d'aquests espais.

Aquesta publicació, que té diverses edicions que l'han anat actualitzant, des de la primera, datada en 1998, recull en les seues pàgina la visió analítica des d'un punt de vista geobotànic, dels tipus de formacions boscoses que apareixen a la península Ibèrica. En concret, acull la referència a més de 35 tipus diferents de formacions forestals de caràcter boscós i arbustiu. Ho fa d'una forma detallada, amb nombrosos exemples, esquemes i imatges que acompanyen un text en què s'empra un alt grau de llenguatge tècnic però que resulta bastant amé en la lectura i que pot ser seguit per lectors interessats en la matèria que no disposen d'un important bagatge formatiu al respecte. És un llibre de consulta bàsic per a conèixer d'una forma completa la realitat dels boscos ibèrics.

A més, acull capítols complementaris sobre la fauna associada a les formacions boscoses i altres d'introductoris molt interessants sobre el paisatge vegetal de la península i la història i evolució dels nostres boscos.

En aquest Any Internacional dels Boscos, aquest llibre incrementa el seu valor com a document de consulta per a tots els que pretenguen saber-ne un poc més, per a entendre'ls millor.

Víctor Benlloch Tamborero
Biòleg. Tècnic del Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana.

EL WEB DESTACAT

LA CAMPANYA DELS MIL MILIONS D'ARBRES I OBSERVATORI DEL PAISATGE

La Campaña dels Mil Milions d'Arbres

Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient
<http://www.unep.org/billiontreecampaign/spanish/index.asp>

Plantem per al planeta. La Campaña dels Mil Milions d'Arbres és una iniciativa mundial de plantació d'arbres facilitada pel PNUMA. Es demana als pobles, les comunitats, el sector empresarial, la indústria, la societat civil, les organitzacions i els governs concertar compromisos, en línia, per a la plantació d'arbres. La Campaña promou la plantació d'arbres autòctons i d'arbres que s'adaptin a les condicions ambientals locals.

Ofereix un apartat d'informació i materials per a descàrrega que poden resultar útils per a organitzar campanyes de plantació. El web inclou també tres comptadors en línia que marquen el nombre d'arbres que s'han de plantar, el que s'estableix com a objectiu, i també els que estan promesos i plantats.

Acerca de PNUMA | Oficinas de PNUMA | Centro de Noticias | Publicaciones | Eventos | Premios | Vacantes | Tienda de PNUMA

Programa de las Naciones Unidas para el Medio Ambiente
PNUMA medio ambiente para el desarrollo

La Campaña de los Mil Millones de Árboles English | Français | Português | العربية | Русский Search Google! Cit Go!

PLANTEMOS PARA EL PLANETA

La Campaña de los Mil Millones de Árboles - Reverdecimiento

Plantemos para el planeta: La Campaña de los mil millones de árboles es una iniciativa mundial de plantación de árboles facilitada por el PNUMA. Se exhorta a los pueblos, las comunidades, el sector empresarial, la industria, la sociedad civil, las organizaciones y los gobiernos a concertar compromisos en línea para la plantación de árboles. La campaña promueve enérgicamente la plantación de árboles autóctonos y de árboles que se adapten a las condiciones medioambientales locales.

Objetivo
13,000,000,000

Promesas
12,549,129,798
» Notifique su Promesa

Plantados
11,115,663,652
» Inscribir Árboles Plantados

Noticias de la Campaña
El Perú lanza su campaña de 60 millones de

- Acerca de
- Noticias de la Campaña
- Información y materiales
- Hechos, Sucesos y Gráficos
- En Colaboración
- Como Plantar un Árbol
- Enlaces Relacionados
- Contactenos

Serafín Huertas
I. T. Agrícola. Educador del CEACV.

Observatori del paisatge. Arbres monumentals i singulars

Observatori del Paisatge de Catalunya / Hospici, 8 - 17800 OLOT
Tel: 972 27 35 64 - Fax: 972 27 15 89 - observatori@catpaisatge.net
<http://www.catpaisatge.net/dossiers/arbres/esp/index.php>

Web organitzat com un dossier que ofereix abundant informació, molt ben estructurada, sobre el món dels arbres monumentals, principalment a Espanya, però també fent referència a altres llocs de la resta del món.

És especialment interessant l'apartat que recopila pàgines web que contenen informació sobre aspectes relacionats amb arbres monumentals i singulars. Només recull informació inclosa en webs actius. Està organitzada per a Catalunya, Espanya, Europa i per a l'àmbit internacional.

Serafín Huertas
I.T. Agrícola. Educador del CEACV.

ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL D'ALTRES ENTITATS

BIOPARC VALÈNCIA . UN RECURS EDUCATIU

Els **parcs zoològics** són actualment un important recurs per a contribuir a la conservació d'espècies amenaçades. Aproximadament 600 milions de persones al món, un 10% de la humanitat, visita els zoos cada any, la qual cosa comporta una gran oportunitat per a ensenyar, aprendre i comunicar, tractant d'influir així en el comportament de les persones i fomentant un canvi d'actitud enfront de la conservació del medi que ens envolta.

Bioparc València sorgeix com un d'aquests recursos. És un zoo innovador, de capital privat, que es presenta com una **plataforma de conservació i educació**, l'objectiu principal de la qual és la difusió, educació i sensibilització ambiental de la població.

Els zoològics tenen la possibilitat de mostrar-se com un **canal de col·laboració** per a contribuir al desenvolupament d'un esperit crític, responsable i respectuós amb la natura, tant en el visitant general com en la comunitat educativa. El departament d'educació de Bioparc es crea amb el principal objectiu de fomentar una conscienciació i apreciació del món natural, i motivar i aconseguir que persones de totes les edats respecten i cuiden el nostre medi ambient.

Creiem que la millor manera d'aconseguir aquest objectiu comú és ensenyar com poden ser de meravelloses les distintes formes de vida en la Terra. La clau és conèixer com es comporten els animals, com són els seus hàbitats, les relacions que hi ha entre els éssers vius i el seu entorn i, per descomptat, les amenaces que aguaiten a tota aquesta explosió de vida. Així, els nostres visitants obtenen les eines necessàries per a ser capaços d'apreciar el món natural i per a desitjar conservar-lo.

Per a complir la missió educativa ens valem de la **interpretació ambiental**, és a dir, utilitzem els hàbitats recreats en Bioparc per a oferir la possibilitat d'observar els animals de la manera més semblant possible a com es trobarien al medi natural, i ensenyar servint-nos de les emocions i de les experiències dels visitants. Per a això Bioparc és una eina excepcional, aquest parc naix amb el concepte de **zooimmersió**, de manera que submergeix el visitant en una recreació de diversos ecosistemes inclosos en la sabana africana, els boscos de l'Àfrica equatorial, Madagascar i la cova de Kitum, on es pot observar com viuen els animals i com interactuen amb l'entorn i amb altres espècies.

Els escolars són uns dels nostres principals visitants. Per a ells, Bioparc és una **gran aula oberta**, un valuós recurs educatiu amb què transmetem un clar missatge de conscienciació i respecte pel medi ambient, els nostres educadors els acompanyen i es valen de material didàctic i mostres biològiques per a aconseguir aquests objectius.

A més de les activitats educatives destinades a grups escolars, Bioparc va més enllà ja que s'uneix a campanyes de conservació del medi ambient. Durant l'any passat les activitats es van emmarcar en l'Any **Internacional de la Biodiversitat 2010**, igual que enguany estaran emmarcades en l'Any **Internacional dels Boscos 2011** i dissenyades amb l'objectiu de valorar la conservació del patrimoni natural.

En el mateix sentit, Bioparc València desenvolupa una programació anual de **dies especials**, que se celebren amb el públic que ens visita aquests dies, on es realitzen gimcanes, xarrades educatives, jocs temàtics, taules de mostres biològiques, i moltes més activitats. Aquests són el Dia Mundial dels Aiguamolls, el Dia Mundial de les Aus Migratòries, el Dia Internacional de la Diversitat Biològica, el Dia Mundial de l'Animal, el Dia Mundial del Docent i la Setmana de la Ciència, entre altres. Amb tot això, Bioparc es consolida com un recurs educatiu amb una clara finalitat: aconseguir un canvi d'actitud en la població en el sentit que col·labore activament en la **conservació** de les espècies i ecosistemes més amenaçats del planeta.

“L'educació és l'arma més poderosa que tenim per a canviar el món”

Nelson Mandela. Premi Nobel de la Pau, 1993

Paula Camarero, Isabel Martínez, Loli Gómez.

Departament d'Educació. Bioparc València.

LES BONES PRÀCTIQUES AMBIENTALS

2011. ANY INTERNACIONAL DELS BOSCOS

El 20 de desembre del 2006 l'Assemblea [General de les Nacions Unides](#) va aprovar la Resolució A/RES/61/193, per la qual es declara **2011 l'any internacional dels boscos**, per tal de conscienciar la societat del fet que els boscos són part integrant del desenvolupament sostenible del planeta, ja que proporcionen beneficis econòmics, socioculturals i ambientals. Amb aquesta finalitat es promou l'acció internacional per a aconseguir l'ordenació sostenible, la conservació i el desenvolupament de qualsevol tipus de boscos, inclosos els arbres fora d'aquests.

Els boscos són molt més que meres formacions d'arbres. Els boscos són sistemes complexos, hàbitat de multitud d'éssers vius amb uns processos naturals que aporten múltiples beneficis a les societats humanes: regulació del cicle de l'aigua, regulació del clima, conservació del sòl, albelló de CO₂, reservori de gran nombre d'espècies, subministrament de recursos naturals, etc.

L'Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació (FAO) estima que cada any es perden més de 13 milions d'hectàrees de boscos a causa de la desforestació, una superfície equivalent a més de 5,6 vegades la de la Comunitat Valenciana. Les causes de la desforestació estan relacionades amb activitats humanes: la tala il·legal dels arbres, la conversió a terres agrícoles i ramaderes, la recollida insostenible de la fusta, la gestió inadequada de la terra, la creació d'assentaments humans, les explotacions mineres i petrolíferes, la construcció d'embassaments i carreteres, les espècies invasores, els incendis forestals, els cultius per a agrocombustibles, la fragmentació dels ecosistemes o la contaminació atmosfèrica. A més de la consegüent pèrdua directa de béns i serveis, la desforestació representa, segons la FAO, prop d'un 14 per cent de les emissions globals de gasos d'efecte hivernacle que contribueixen al canvi climàtic.

Una aproximació a la situació dels boscos valencians ens l'ofereix l'Inventari forestal de la Comunitat Valenciana.

L'Inventari forestal de la Comunitat Valenciana

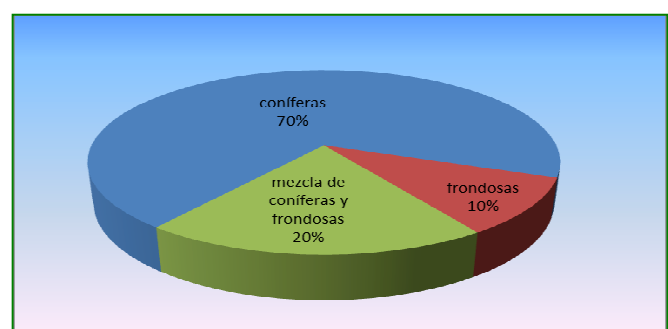
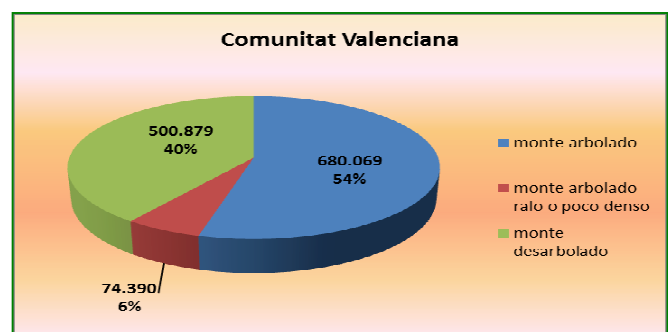
La principal finalitat de la política forestal valenciana, recollida en la Llei 3/1993, forestal de la Comunitat Valenciana, és assegurar que els ecosistemes forestals valencians compleixen la funció social de subministrar a la població el màxim de béns i serveis econòmics, ecològics i socials.

En aquest context, els inventaris forestals són sistemes d'informació estandarditzats per al coneixement, anàlisi, planificació i control dels recursos forestals.

A la Comunitat Valenciana, el 61% de la superfície forestal es troba majoritàriament en terrenys de muntanya (per damunt dels 600 m d'altitud sobre el nivell del mar). Les principals masses forestals se situen a les comarques on predomina la zona rural sobre la zona urbana.

D'acord amb les dades del Tercer inventari forestal nacional 1997-2006, **la superfície forestal de la Comunitat Valenciana és d'1.255.338 hectàrees**, que comporta el 5% de la superfície forestal espanyola (que comprén aproximadament 26 milions d'hectàrees).

La forest arbrada, amb coberta arbòria superior al 20%, ocupa 680.069 hectàrees (54%), mentre que l'arbratge esclarissat o poc dens ocupa 74.390 hectàrees (6%), i 500.879 hectàrees (40%) estan ocupades per sistemes forestals arbustius, de matoll i herbassar. (Fig. 1).

El 70% de la superfície forestal està dominada per coníferes (*Pinus halepensis*, *Pinus nigra*, *Pinus pinaster*, *Pinus sylvestris*, *Pinus pinea*, *Juniperus thurifera*, i *Juniperus oxycedrus*); el 10% per frondoses (*Quercus ilex*, *Quercus faginea*, *Quercus suber* i *Olea europea*), i el 20% per mescla de coníferes i frondoses (Fig. 2).

S'estima que hi ha al voltant de 657 milions d'arbres, dels quals 370 milions són de coníferes i 287 milions corresponen a frondoses.

El volum total de biomassa arbòria és de 20 milions de m³, i la fixació de carboni puja a sis milions de tones equivalents de CO₂, dels quals 5,1 milions corresponen a les coníferes, i 4,9 milions a les frondoses.

Recomanacions per a protegir i ajudar a conservar els boscos:

1. Respecteu els arbres del bosc i també els del nostre entorn més immediat (places, carrers, jardins, patis, avingudes, etc.).
2. Per a estudiar un arbre, dibuixeu-lo, fotografieu-lo o arreplegueu-ne les fulles, fruits o llavors del sòl.
3. Respecteu els arbres monumentals, eviteu trepitjar les seues arrels.
4. No altereu l'escorça dels arbres. Les ferides permeten l'entrada d'infeccions i acurten la vida dels arbres.
5. No elimineu arbres indiscriminadament. Cada arbre constitueix, al seu torn, el suport per a la vida de moltes altres espècies.
6. Planteu arbres. El creixement d'aquests contribueix a la reducció del CO₂ atmosfèric.
7. Quan planteu un arbre elegiu espècies autòctones, són més resistents i requereixen menys atencions. Si li faciliteu el creixement també contribuïreu a conservar la diversitat biològica dels nostres boscos.
8. Eviteu les espècies introduïdes o invasores, tendeixen a dispersar-se, alteren les condicions ambientals del lloc on es troben i posen en perill la diversitat biològica dels espais naturals.
9. Si compreu mobles de fusta, trieu els certificats amb l'etiqueta FSC. Aquesta etiqueta garanteix l'explotació justa i sostenible de la fusta.
10. Compreu productes amb el menor embalatge possible. Amb això contribuïreu a salvar boscos.
11. Utilitzeu paper reciclat, evitau la tala d'arbres, l'estalvi d'energia i d'aigua.
12. Als boscos, conduïu amb prudència i eviteu atropellar els animals que travessen camins o carreteres.
13. Si sou recol·lector de bolets, tal·leu per la base els exemplars adults que sàpieu que consumireu, no els arranqueu i no remogeu el sòl ni la capa vegetal.
14. No arreplegueu les restes d'animals (cornamentes, mudes, etc.), també compleixen moltes vegades un paper en la cadena tròfica dels ecosistemes.
15. Interesseeu-vos a conèixer la biodiversitat dels boscos i els serveis que ens ofereixen, així valorareu més els esforços per a conservar-los.
16. Eviteu la publicitat innecessària a la bústia, consumeix molt de paper.
17. Opteu pels formats digitals i electrònics per als rebuts i factures, i eviteu imprimir tots els documents que no siguin realment necessaris, estalviareu gran quantitat de paper.
18. Si teniu un jardí o un hort xicotet, composteu els residus orgànics, i eviteu l'ús excessiu de torba com a substrat.
19. Si visiteu una zona boscosa, sigueu respectuosos amb l'entorn, no abandoneu-hi fem, no feu foc ni tireu puntes de cigarret, eviteu generar sorolls i no arranqueu flors, fulles o branques.

Pilar Ara Lázaro, Servei de Gestió Forestal de la Conselleria de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge

Anna Pons Frígols, Centre d'Educació Ambiental de la C. V., Conselleria de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge

CONEIX EL CEACV

ARBRES SINGULARS DEL CEACV: HISTÒRIA VIVA DE LA MARJAL

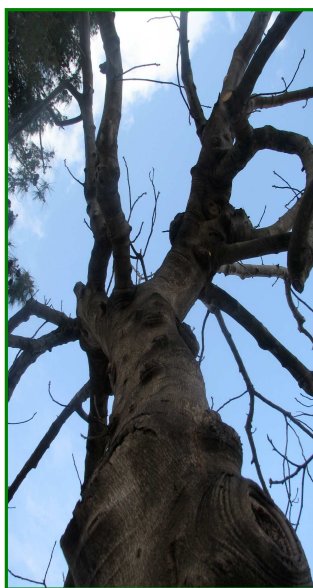
Amb motiu de la celebració de l'Any Internacional dels Boscos, al llarg de 2011 farem un recorregut especial a través dels arbres monumentals i singulars més destacats del CEACV, la majoria situats a les seues instal·lacions i altres a l'àrea limítrofa més pròxima amb la Marjal dels Moros.

El paisatge natural que potencialment correspon a aquestes terres és el d'un bosc dens de fulla caduca compost per arbres com ara oms, àlbers, salzes, esbarzers, hedres, etc. que en l'actualitat ha desaparegut fruit del continuat procés de transformació de la zona en terres de cultiu.

Al llarg de la història, el paisatge arbori i arbustiu que envoltava les instal·lacions del CEACV ha patit un retrocés tal que actualment només subsisteixen alguns arbres i palmeres associats a l'habitatge, com també alguna fita en forma d'arbre que és important no oblidar. Malgrat això, l'Alqueria dels Frares posseeix un important conjunt arbori i de palmeres en què destaquen tres espais clarament diferenciats en els quals es troben representats alguns exemplars singulars i d'avançada edat:

1. La doble alineació de palmeres datileres (*Phoenix dactylifera*) amb un xiprer al front (*Cupressus sempervirens*) situada al camí d'accés a la casa. Aquesta alineació constitueix un element unificador del paisatge, ja que el caracteritza i el singularitza, destaca en l'horitzó i serveix a més d'orientació al visitant en qualsevol passeig que done per l'entorn del CEACV.

La palmera és un element ornamental i de consum pels dàtils, i representa la terra promesa per als cristians. Jesucrist entra a Jerusalem Diumenge de Rams i

és acollit entre branques d'olivera i de palmera. Aquestes simbolitzen la puresa cristiana, mentre que el xiprer (tan sols queda un dels dos originals) amb l'esvelta copa verda sempre apuntant al cel, fa referència a la immortalitat de l'ànima, a l'eternitat.

En l'actualitat, aquest bell conjunt de més de 160 anys d'edat es troba molt debilitat, especialment les palmeres que presenten un estat senescent, a això se suma, a més, l'amenaça dels forts vents d'aquesta zona que en els últims anys han contribuït a la progressiva desaparició d'alguns exemplars. Cal destacar també l'amenaça d'algunes plagues devastadores com el morrut roig de la palmera que està causant estralls en les palmeres de tota la Comunitat Valenciana, i que, afortunadament, encara no ha sigut detectat a les diverses instal·lacions del CEACV.

2. Vegetació arbòria i de palmeres al costat de l'Alqueria, amb sis palmeres datileres (*Phoenix dactylifera*) al voltant de l'habitatge; dos pins blancs (*Pinus halepensis*) enfront de l'entrada principal, i una figuera (*Ficus carica*) que ens ofereix els seus dolços fruits al final de l'estiu per a l'autoconsum. Aquests exemplars integrats al jardí tradicional de l'Alqueria tenen una edat aproximada entre 60 i 90 anys, i han sigut sotmesos a diferents podes de restauració de la copa amb la finalitat de conservar-los i prolongar-los la vida durant més temps.

En origen, l'elecció d'aquestes espècies al voltant de la casa es va basar segurament en un criteri funcional i ornamental, més que en un criteri de productivitat: agricultors que en les hores de màxima insolació gaudien de la brisa de llevant a l'ombra dels pins, degustant dolces figues i conversant, sempre amb les palmeres com a teló de fons.

3. Cal destacar especialment l'exemplar aïllat de pi (*Casuarina equisetifolia*) situat al límit de la marjal, en l'encreuament del camí conegut com de les Cent Figueres.

Arbre exòtic i magnífic, experimentat colonitzador de terres adverses, amb més de 22 metres d'alçària, destaca en l'horitzó i ajuda al caminant a orientar-se entre la monotonia de l'aiguamoll, constituint una veritable fita en el paisatge.

Al llarg d'aquests deu últims anys, des del CEACV s'han realitzat diferents actuacions de restauració i conservació de l'arbratge singular a fi de preservar aquests arbres de gran fragilitat i millorar les condicions biològiques de l'entorn on creixen, allargant-los així l'edat i contribuint a enriquir el patrimoni arbori i de palmeres d'aquestes terres baixes. Entre les actuacions cal destacar la substitució d'exemplars morts, la restauració de copes danyades, els tractaments fitosanitaris, com també una correcta adequació de l'entorn en què viuen. D'aquesta manera, recuperar els *de més edat* comporta recuperar part del nostre patrimoni en una zona que destaca pel gran valor paisatgístic, històric, social i botànic.

I com sempre, des del CEACV utilitzem l'educació (i en especial l'educació ambiental) com a principal eina per a divulgar la importància de conservar aquests éssers tan sensibles a determinades actuacions que els poden posar en perill, intervencions en l'entorn que moltes vegades són involuntàries, però que, per desconeixement, poden arribar a tenir conseqüències irreparables. Com és habitual des de fa uns anys, campanyes escolars i diumenges familiars com el *Dia d'Arbre* contribueixen al fet que el públic participe en aquestes activitats exercides al CEACV i prenga consciència que els arbres (i els boscos) són part integrant del desenvolupament sostenible del planeta.

*En la profunditat dels boscos sobreviuen uns éssers
extraordinaris. Viatgers del temps, a la seua ombra alberguen els
segles, els sentiments i les llegendes, mentre que pels seus cossos
flueix una saba que els fa immortals.*

...que compliu molts anys més!

Pepa Ferrando
Biòloga. Educadora del CEACV

Activitats Primavera 2011

Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat València

Els Diumenges familiars al CEACV

**ExperienCEAs contra el canvi climàtic.
El canvi climàtic i tu. 15 de maig de 2011.**

**Avanç: Jornada de portes obertes 2 d'octubre
de 2011**

II Concurs de fotografia al CEACV

17 d'abril de 2011

CONGRES I PREMIS DE CLIMÀNTICA PER A ESTUDIANTS

Amb l'objectiu de sensibilitzar sobre el problema del canvi climàtic i promoure actituds més sostenibles amb el medi, el Projecte Climàntica de la Xunta de Galícia convoca el IV Congrés CLMNTK i els Premis Climàntica per a estudiants d'Educació Primària, ESO, Batxillerat, cicles formatius i Universitat. Aquesta edició es fa en format virtual a través del portal <http://congresovirtual.climantica.org>.

L'elecció de la modalitat virtual és per l'oportunitat que comporta que s'incorporen a Climàntica estudiants autors de totes les comunitats autònomes i de Portugal. El fet de compartir informació sobre l'efecte del canvi climàtic des de dominis climàtics i realitats socioculturals diferents és fonamental per a l'aproximació a la dimensió global d'aquest repte. En coherència amb això, s'ha reservat el 25% dels premis de Secundària i el 33% d'Universitat per a estudiants de fora de Galícia.

Tots els participants reben un diploma d'autors. Entre els premis destaquen els campaments ambientals d'estiu (treballs individuals o per parelles). Se'n convoquen 40 per a ESO, Batxillerat i cicles formatius, i 30 per a Primària. L'estada corresponent a l'Ensenyament Secundari es farà el 22 al 26 de juny, i la d'Ensenyament Primari del 27 al 30 de juny. Per a la selecció dels premiats amb campaments d'educació ambiental d'estiu es té en compte tant la votació dels usuaris de la pàgina web del Congrés (40%) com la puntuació atorgada per un jurat format per educadors (60%). Els estudiants universitaris participen enriquint la wiki de Climàntica www.climantica.com amb aportació de projectes per a completar, completant els d'altres autors o dialogant amb experts. S'atorguen 12 premis que són certificats amb cinc crèdits (50 hores). Els premis consisteixen a participar com a formadors en pràctiques en els campaments de Primària o en els de Secundària.

Per a més informació: www.climantica.org

JORNADA "LA GESTIÓ AMBIENTAL EN ELS EQUIPAMENTS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL. FERRAMENTES PER A L'EDUCACIÓ PER A

El passat 22 de febrer del 2011 es va celebrar al Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana la Jornada de Gestió Ambiental en els Equipaments d'Educació Ambiental. Eines per a l'Educació per a la Sostenibilitat.

Aquesta jornada es va organitzar i es va desenvolupar amb els objectius següents:

- Promoure les bones pràctiques ambientals en la gestió dels equipaments d'educació ambiental.
- Difondre el coneixement dels sistemes de gestió ambiental.
- Promoure l'ús de les tècniques i els mètodes de la gestió ambiental com a eines per a l'educació.
- Fomentar un punt de trobada, per a la formació i la reflexió, on intercanviar experiències d'èxit sobre gestió i educació ambiental.

La jornada estava dirigida a responsables, tècnics i educadors dels equipaments i empreses de serveis d'educació ambiental a la Comunitat Valenciana i a professionals de l'educació ambiental. En aquesta hi van participar 33 persones de 21 entitats diferents.

Durant la jornada es van desenvolupar quatre ponències sobre experiències en la gestió d'equipaments i instal·lacions d'educació ambiental.

El programa de la jornada també va incloure el desenvolupament del taller denominat “La gestió per a la sostenibilitat en equipaments d'educació ambiental. Necessitats formatives. El paper del CEACV com a centre de recursos”. El taller es va fer mitjançant una dinàmica de grup, dividida en tres fases.

A través del taller es va poder arribar a una sèrie de conclusions vàlides sobre la gestió ambiental en els ESEA (equipaments i serveis d'educació ambiental):

- S'han identificat necessitats que encara que han sigut detectades en anteriors trobades organitzades per distintes entitats no s'han resolt convenientment. Per a avançar en la recerca i el desenvolupament d'accions per a donar resposta a aquestes necessitats, es proposa l'adopció de compromisos.
- S'ha reiterat que s'ha d'exigir com a condició per als ESEA millorar la coherència en relació

amb la gestió ambiental, tant en l'àmbit particular com sectorial, i predicar amb l'exemple. Per a això es proposa continuar treballant en la definició d'un sistema de qualitat per als 8 ESEA (podria ser un registre o una marca identificativa amb uns criteris definits).

- Es proposa fomentar la comunicació entre els ESEA, i trencar el tradicional aïllament, mitjançant trobades presencials (fires, jornades, etc.) o mitjançant estructures digitals per al treball en xarxa (xarxes socials, blog, etc.) per a la transmissió de coneixements sobre la gestió ambiental.
- Es proposa continuar el taller realitzat en aquesta jornada, de forma presencial o en línia, on aconseguir compromisos fermes que permeten avançar en la millora de la gestió ambiental en els ESEA.

Com a propostes assumides, el CEACV, com a centre públic de referència per a l'educació ambiental a la Comunitat Valenciana, es compromet a portar endavant les accions següents:

- Continuar el procés d'elaboració d'un cens actualitzat de les empreses de serveis i equipaments d'educació ambiental a la Comunitat Valenciana a fi de conèixer millor l'oferta de serveis i la situació d'aquest sector, i de poder millorar la comunicació entre les entitats pertanyents a aquest col·lectiu.
- Desenvolupar jornades formatives, tallers o qualsevol tipus de reunió d'interés en matèria d'educació ambiental per a aquest col·lectiu i potenciar les seues instal·lacions com a punt de trobada.

- Continuar el procés d'estudi de la viabilitat de creació d'un sistema per a l'acreditació de la qualitat d'aquestes entitats, considerant les propostes desenvolupades pel col·lectiu i disposant de la seua participació.
- Creació d'un grup de treball d'ESEA de la Comunitat Valenciana com a fòrum de comunicació, debat i intercanvi d'idees i experiències en matèria d'educació ambiental.

Facilitar la seua activitat i dinàmica en línia amb la creació d'un grup en alguna de les xarxes professionals habituals.

EL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ DEL CEACV

- **Es poden realitzar consultes en sala.** La biblioteca disposa de consulta de materials en sala i d'assessorament d'un tècnic sobre qualsevol dubte que puga sorgir. També disposa d'un ordinador connectat a Internet per a qualsevol recerca d'informació o per a poder realitzar tasques que requerisquen un suport informàtic. Es poden fer recerques dels documents del Centre de Documentació del CEACV a través de la base de dades del CIDAM.
- **Utilitzar el servei de préstec extern.** Permet el préstec de fins a quatre documents durant un termini màxim de 15 dies. El préstec pot ser presencial o per correu. En aquest últim cas l'enviament de materials està limitat a un pes màxim de 3 kg. La devolució de documents per correu sempre és a càrrec de l'usuari.
- **Recerques bibliogràfiques.** El Centre de Documentació del CEACV realitza, a petició dels usuaris, recerques bibliogràfiques per temes entre els materials que té disponibles.

Tècnic del Centre de Documentació-Biblioteca del CEACV: Víctor Benlloch

Tel. consulta: 96 268 00 00 Fax: 96 267 29 44

Correu electrònic: biblioteca_cea@gva.es

Devolució per correu postal: CEACV. Apartat de correus 100. 46520 Port de Sagunt (València).

Horari: de dilluns a divendres de 9:00 a 14:00 hores, i de dilluns a dijous de 16:00 a 18:00 hores. (Vesprades d'estiu tancat).

El Centre de Documentació del CEACV sol·licita la cessió o donació de bibliografia per a incrementar els fons destinats a ús públic.

Ubicació del CEACV:

CENTRE D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Alqueria dels Frares. Partida de Gausa.
Carretera de la Siderúrgica, km. 2
46500 Sagunt (València)

Vosté rep aquest correu electrònic perquè s'ha donat d'alta en la Llista de distribució del CEACV. En compliment de l'establert en la Llei orgànica de protecció de dades de caràcter personal (Llei 15/1999) l'usuari podrà exercir els seus drets d'accés i rectificació de les seues dades personals als fitxers del CEACV mitjançant l'enviament d'un correu electrònic a la següent adreça de correu electrònic: biblioteca_cea@gva.es o la cancel·lació d'aquestes.

NOVETATS REBUDES AL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ DEL CEACV

DOCUMENTS INCORPORATS AL FONS BIBLIOGRÀFIC DURANT ELS MESOS DE SETEMBRE, OCTUBRE, NOVEMBRE I DESEMBRE DE 2010 I GENER I FEBRER DE 2011.

0. EDUCACIÓ AMBIENTAL

- El Recicle. (Juego de mesa). Ecoembres-Ecovidrio. 2010.
- O noso mundo, o noso futuro, a nosa opción. O cambio climático. Cuaderno de actividades didácticas. CEIDA. 2008
- SIG escoles, los SIG visitan las escuelas. Campaña de comunicación y sensibilización para la gestión de los residuos. CMAAUH. 2010.
- Protege su medio de vida, no explotes el medio ambiente. Cruz Roja. Cuaderno de primaria, de secundaria y Cd multimedia.
- La rata Einstein. El Cárabo. 2010.
- El voltor comú torna a les nostres comarques. Projecte Canyet. Unitat didàctica. Fapas Alcoi. 2007.
- A modo de evaluación: diez años de mi escuela para mi ciudad. O de cómo una dragona inspiró hermosas historias e insólitas aventura. J. García. Ayuntamiento de Segovia. 2010.
- Guía práctica de la energía. Consumo eficiente y responsable. IDAE. 2010.
- El espíritu del bosque. F.Fernández y S. Cubeiro. Caja Burgos. 2007.
- Consumo responsable y cambio climático. Gobierno de Aragón. 2010.
- Investigar para avanzar en educación ambiental. VV.AA. OAPN. 2010.
- Proxecto de educación ambiental Cambio Climático. Climática-Xunta de Galicia. .
- Envases de cartón y papel. Manual del profesor. Ecoembres . G.V. Imedes. 2011.
- Residus, pas a pas 1 y 2. Ecoembres.
- Alimentación saludable, mundo saludable. Junta de Andalucía. 2006.

1. MEDI NATURAL

- Mariposas diurnas de la C.V. CMAAUH. 2010.
- Guía de visitantes: P.N. del Barranco de Río Dulce. Castilla – La Mancha. 2
- Manual audiovisual para la gestión de fauna y flora invasoras. Junta de Andalucía. 2010.
- Los odonatos de Extremadura. Junta de Extremadura. 2009.
- Las rocas de la luna. Una historia de la vida en el yeso. Caja Burgos. 2008.
- El cinturón verde de Burgos. Caja Burgos.
- Parajes naturales municipales de la Comunitat Valenciana. Conselleria de M.A., A., U. i H. 2010.
- Introducción a la botánica de la Marina Alta. VV.AA. A.C. Puig Llorença. 1996.

2. ASSENTAMENTS HUMANS

- 📖 Eficiencia energética y confort en los climas cálidos. Isover. 2009.
- 📖 Planeta, personas, progreso. Nuestro compromiso con la edificación sostenible. Isover. 2010.

3. IMPACTE AMBIENTAL

- 📖 Residus a bord a port. Manual de bones pràctiques de minimització i gestió de residus al port pesquer de l'escala. Confraria de pescadors de l'Escala. 2010.
- 📖 El grito de la Tierra. Biosfera y cambio climático. R. Tamames. RBA. 2010.

4. POLÍTICA AMBIENTAL

- 📖 EMAS III. Excelencia medioambiental en las organizaciones. Conselleria de Medi Ambient, A., U i H. 2010.
- 📖 Herramientas para la evaluación de las áreas protegidas: modelo de memoria de gestión. Europarc. 2010.
- 🌐 De pura agua, de pura vida. Xunta de Galicia. 2010.
- 📖 Pla de l'Horta de València. Un paisatge cultural mil·lenari. (II vol.). Generalitat Valenciana. 2010.
- 📖 Medio ambiente en Aragón, 2008. Gobierno de Aragón. 2010.
- 📖 Informe anual 2009. Programa ONU-Agua para el decenio sobre promoción y comunicación. Oficina Naciones Unidas.
- 📖 Estrategia andaluza de desarrollo sostenible. Agenda 21 Andalucía. Junta de Andalucía. 2005.
- 📖 Utilización de las categorías de gestión de áreas protegidas de la UICN en la región mediterránea. Junta de Andalucía – UICN. 2007.

7. MEDI SOCIAL

- 📖 IX Certamen de los premios regionales “Fuentes Claras” para la sostenibilidad en municipios pequeños de Castilla y León. VI Foro Fuentes Claras. Junta de Castilla León. 2010.
- 📖 Com i per què obtindre les teues pròpies llavors. Manual per a agricultors ecològics. J. Roselló i J.J. Soriano. Fundación IVIFA. 2010.
- 📖

9. CIÈNCIA I TECNOLOGÍA

- 📖 Bestiari. Mètode. 2011.

PUBLICACIONS PERIÒDIQUES

- 📖 Polivalencia. Núm. 63, 64
- 📖 Research*eu. Núm. 61, 62, 63.
- 📖 Reciclaje al día. Núm. 12.
- 📖 Aves y naturaleza. Núm. 3, 4.

- 📖 Ambienta. Núm. 92, 93
- 📖 Eina. Núm. 14, 15.
- 📖 En acción. Núm. 30.
- 📖 Páginas de información ambiental. Núm. 34, 35.
- 📖 Aula verde,. Núm. 37.
- 📖 Bolecín. Núm. 78, 79.
- 📖 Mètode. Núm. 67, 68.
- 📖 Triodos bank. Núm. 22
- 📖 New energy. Núm. 5, 6.
- 📖 Seguridad y medio ambiente,. Núm. 119, 120.
- 📖 Cynthia. Núm. 9.
- 📖 Estratos. Núm 96, 97.
- 📖 Futura. Núm. 19.
- 📖 Biodiversitat. Núm. 13.
- 📖 Cuadernos de biodiversidad. Núm. 34.
- 📖 CV News. Núm. 67, 68.
- 📖 Medio ambiente para los europeos. Núm 40.
- 📖 Seducción ambiental. Núm. 1.